

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

II. In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, & in æternum non peccabis. Eccl. 7. 40.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

Isaïa: *Putasne intelligis, qua legis?* Act. 8. 30. Quia tamen agebat miser ex parte sua, quidquid poterat, perlegendendo scripturas, etsi non intelligeret, DEUS modum reperit explicandi. Idem tibi continget. Amò etsi nullum habeas Philippum, ut Eunuchus habuit, interpretem, nihil refert. *Inspiratio omnipotentis dat intelligentiam.* Job 32. 8. *Supplebit Dominus per inspirationes internas, prout fecisse vides in tot simplicissimis puellis, quæ monasterio suo conclusæ cœlesti dono mirificè profecerunt ex illis verbis Divinis, quæ à nemine unquam exponi audierunt.* Sint igitur verba illa gratus cibus, nec dies prætereat, quo non ex his aliquid rumineris. *Ista tibi sensim tollent gustum inutilium librorum. Quid enim paleis ad triticum? dicit Dominus.* Jer. 23. 28. à vanâ conversatione abstrahent, afficient ad orationem, alienabunt ab otio, linguam reformabunt,

subministrando pissimorum sententiam materiam, & super omnibus cunctis difficultatibus, quæ in vitali occurunt, præcipuum remedium suppeditabunt. Ita ut patientiam, sentias consolationem prout senserunt nobiles illi Machabei, qui afflictis, detestati, desperati nihilominus nihil se de hoc mundi indigere gloriabantur: *cum nullo horum indigeremus, & quæ ob causam? solum quia scias habebant solatij in scripturis Divinis, illorum manus quamvis armis operata continuo solvebant: Habebant solatio sanctos libros, qui sunt in manibus nostris.* 1. Mac. 12. 9. *Nec quod mireris. Quoniam iste precipus finis est, ad quem dixi Divinas scripturas ordinari. Quæcumque scripturæ sunt, ad nostram doctrinam scriptæ sunt per patientiam, & consolationem scripturarum spem habeamus.*

II.

In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, & in æternum non peccabis. Eccl. 7. 40.

1. **C**onsidera, quanti in hoc misero mundo faciendum sit nunquam lethâliter peccare. Hoc illud donum est, pro quo obrinendo sancti tot precibus Cœlum fatigârunt. Et tamen fidei doctrina est hoc ipsum donum, si velis, in tuâ esse potestate. Sufficit, ut statuas non tui corporis facere lanienam, sed sequi facile hoc documentum,

quod tibi sapiens subministrat, nempe in omnibus operibus meminisse novissimorum, quæ ad eò tibi sunt nota. *In omnibus operibus tuis memorare novissima tua.* Quod si facias, ecce quid promittat: *in æternum non peccabis.* Si æternum viveres, æternum quoque à peccatis immunem te conservares. Quæ igitur tua domi-

tia est illorum oblivisci? an forte requiri putas, ut semper ijs meditandis sis immerfus? *Meditare.* Nihil minus: id enim non tam facile tibi foret in omnibus operibus. Id, quod exigitur, est, ut saltem memineris: *Memorare*, postquam scilicet subinde, ut par est, jam fuisti meditatus.

2. Considera mortem primam esse Novissimorum: sed tantum abest, ut ejus cogitatio pro freno fuerit ad quasdam animas retrahendas à culpâ, ut etiam stimulerit ad illam perpetranda. *Transibit vita nostra tanquam vestigium nubis, & sicut nebula dissolvitur*: aiebant illi impij, cum recordarentur mortem jam jam sibi imminere. Et tamen quam inde sumplerunt consequentiam? non aliam, quam genio indulgendi. *Venite ergo, fruamur bonis, quae sunt, & nramur creaturâ tanquam in juventute celeriter.* Sap. 2. quoniam isti stultè sibi persuaserunt omnia cum morte finiri. *Cinis erit corpus nostrum, & spiritus diffundetur tanquam mollis aer.* Ecce! igitur rationem, quare sapiens non dicat: *Memorare novissimum tantum, sed novissima tua.* Quia, si velis cogitationem mortis esse tibi proficuum, necesse est meminisse, morti durum succedere Judicium. *Statutum est hominibus semel mori, & post hoc Judicium.* Heb. 9. 27. Nec istud tantum, sed cum Judicio connecti sententiam tremendam supplicij vel premij aeterni. *Et ibunt hi in supplicium aeternum, iusti autem in vitam aeternam.* Mat. 25. 46. In hoc versatur

vis tam praestantis antidoti. Negari nequit singulis inesse virtutem magnam, at vim suam maximam non exerunt nisi unita: *Memorare novissima tua.*

3. Considera, unde vis tanta nascatur. Inde scilicet, quòd, dum prevalent virtutes illae quatuor, quas Cardinales appellamus, Prudentia, Justitia, Temperantia, Fortitudo, nunquam futurum sit periculum, ut pecces, cum virtutes istae ordinent totum hominem. Prudentia ordinat rationem, ut rite deliberet. Justitia ordinat voluntatem, ut in executione non erret. Temperantia ordinat Concupiscibilem, ut spernet dulcedinem vitij. Fortitudo ordinat Irascibilem, ut superet difficultatem virtutis. Jam verò si res ulla efficere potest, ut quatuor istae perfectiones tam nobiles in re dominantur, id efficiet memoria quatuor Novissimorum, quae diximus. Quia memoria mortis dissipat fumum ambitionis & superbiae, quae potissimum Intellectum offuscant, atque ita Prudentiam tribuit. Memoria Judicij statuit ante oculos rigidissimum Judicem, qui rationes tuas omnes discutiet, & ita dat tibi Justitiam. Memoria inferni reprimit concupiscentiam earum voluptatum, quae aliquando vertantur in penas tam graves, & sic Temperantiam excitat. Memoria Paradisi minuit apprehensionem malorum, quibus tanta succedunt gaudia, & sic Fortitudinem largitur. Rebus ita constitutis, qui fieri potest, ut

U 3

pecc-

pecces? *Memorare novissima tua, & in aeternum non peccabis.*

4. Considera his non obstantibus videri falsum esse, quod spondet Ecclesiasticus. Quot enim sunt, qui etiam crebro novissima cogitant, & de illis nunc discurrunt in templis; nunc disputant in Scholis: nunc ea artificiosè vel in tenerâ membrânâ, vel in duro marmore repræsentant, & tamen non omnes ideo sanctè vivunt? Quod si tamen ista diligentius perpendas, illico videbis eos de his rebus tantum agere in abstracto, ut loquimur. Unde tibi non solum dicitur: *Memorare novissima, sed novissima tua.* Ne pecces, opus est semper refricare tibi memoriam, te esse illum, qui brevissimo tempore sis arctandus illo mortuali lectulo, illâ sandapilâ, illo tumulo, illo receptaculo vermium: ad te pertinere illud iudicium tremendum: tibi parari illa supplicia, si tentationi cedas, ea præmio, strelistas. Diversarum vim habent hæc ipsa in alijs considerata, & applicata sibi. Ad hæc, quis non videt considerationem istam non debere esse speculativam, sed practicam? ideo dicitur *in operibus.* Quid juvat habere novissima eleganter in parietibus cubiculi, in codicibus, aut

sermonibus tuis descripta? Hæc sunt imagines inanimæ, oportet habere animatas *in operibus tuis.*

5. Considera, unde sit, quod Antidotum sapientis tam facile de paucis usurpetur. Ratio est, quod videtur peracerbum remedium. Non est tale; imò progressu temporis suavissimum est. Quia verum quidem est cogitationes de vitâ alterâ videri molestas, videri tristes, sed non tantum. Hæ enim, ut audis, sunt cogitationes, quæ ad servandam conscientiam partem præ alijs conducunt: *Memorare novissima, & in aeternum non peccabis.* Et ideo etiam ista ætatem illud exquisitum gaudium, quod non est oculorum, neque aurium vel olfactus sensus, sed cordis, & conscienter est omnium maximum. *Non est oblectamentum super gaudium cordis.* Eccl. 30. 16. Unde idem Ecclesiasticus, cum dixisset: *ne dederis in tristitia cor tuum, sed repelle eam à te.* Illi adjunxit: *& memento novissimorum.* c. 38. 21. Quasi cogitare novissima certissimum fore remedium temerandi ab humano corde illa nubila, quæ eorum serenitatem maxime perturbant, hæc est, peccata.

III.

Convertimini, sicut in profundum recesseratis, filij Israël. II. 31. 6.

Considera, si nõsle cupias, quæ sit tantundem appropinquare DEO, norma Conversionis perfectæ, quantum ab eo recessisti. *Convertimini, sicut in profundum recesseratis.* b)